

Talvisest teede hooldusest

Talvisete teede hoolduse osas sel aastal, võrreldes varasemate aastatega olulisi muudatusi ei ole. Põhimõte, et iga tee valdaja teostab lume- ja libedustõrjet temale kuuluval teel, jätkub. Kui teel on mitu omanikku (tee läbib mitut kinnistut), siis korraldavad tee hoolet omanikud koos.

Talihoolet riigimaanteedel teostab maanteeamet oma struktuuride ja lepingupartnerite kaudu, vald on sõlminud vallateede talviseks hooldamiseks lepingud konkursi korras leitud ettevõtetega, kes omavad lumelükkamiseks vajalikku tehnikat ja erateede valdajad peavad oma kinnistut läbival teel, mis ei ole määratud avalikuks kasutamiseks, korraldama lumelükkamist.

Kõige rohkem probleeme tõsisema lumesaju korral tekib just erateede valdajatega, kes leiavad, et vald peaks iga majani tee lahti lükkama, ilma et tee valdaja või tema lähedased sellepärast muretsema peaks. Paraku ei ole see võimalik. Kinnistu sisse mõõdetud tee on samasugune omand nagu mets ja põld ja selle majandamist korraldab omanik.

Lumelükkamist planeerides on oluline meeles pidada, et kui sügisel ei ole kokkuleppeid tee lükkamise osas sõlmitud, on seda keset talve üsna keeruline teha. Kui lumi rinnuni, siis ei aita helistamine, kisa ja kära teed lahti saada.

Kui nüüd tõesti ei suudeta tee lükkamise osas kellegagi kokkulepet saavutada, siis pöörduge kuni 21 novembrini kirjaliku avaldusega vallavalitsusse ja me aitame lahenduse leida. Seda põhimõttel, et kui leiame töö teostaja siis esitab ta arve erateel teostatud lumetõrje eest Haljala vallale ja vald teeb arve edasi lumetõrje tellijale. Avaldusse märkige taotleja nimi, tee asukoht ja kinnitus arвете tasumise kohta. Kui on eritingimusi, siis ka need avalduses ära märkida.

Eelmine talv näitas, et suuremate lumesadude ja tuiskude korral kipus ettevõtetele tehnikat nappima, et tagada suuremategi kohalike teede läbitavus, sest enamiku teenuse osutajate põhitegevus on põllumajandus mitte teehooldus ja seega teehooldustehnikat vähem. Juhul kui korduvad eelmise aastaga sarnased lumetormid, tuleks sellele eelnevaid ilmaprognoose kõigil tõsiselt võtta ja planeerida oma käike vastavalt – kui vaja, siis ööbida tuttavate juures, et hommikul tööle jõuda, jätta auto kohta, kust sellega on lootust välja saada jne. Kuna nendel puhkudel on olukord täiesti erinev, tuleks suhtuda sellesse mõistvalt ja kannatlikult, sest tehnika ei jõua ka pärast tuisu lõppu üheaegselt igale poole.

Kuhu erateede valdajad peaksid pöörduma, et tee lükkamine varakult kokku leppida? Ikka lähima, lumesahka omava naabri või ettevõtte poole ja mida varem seda parem. Haljala vallal on sõlmitud töövõtulepingud kohalike (vallale kuuluvate) teede lumetõrje teostamiseks järgmistele ettevõtetele:

OÜ Idavere Mõis (Haljala aleviku teed, tänavad, platsid)

OÜ Aaspere Agro (Aspere – Vanamõisa, Lihulõpe – Auküla)

OÜ Öitseng (Essu – Varangu)

OÜ Roodvälja Uustalu (Essu – Põdruse; Essu – Põdruse kergliiklustee)

Fie Vello Salak (Haljala aleviku tänavate, platside libedustõrje)

Idavere – Võle piirkonna osas peetakse veel läbirääkimisi pakkumuse hinna osas.

Tõsiseks probleemiks on teede hooldajate lumekoormuse all teele kaldu olevad puud ja võsa. See lõhub traktorite peegleid ja tulesid ja teed ei ole võimalik korralikult lükata. Siit nõue kõigile teega piirnevate maade omanikele – võtke maha puud ja võsa, mis on kaldu teele ja lumekoormuse all võivad lumetõrjet ja liikumist takistada. Kui kinnistu omaniku tegevusetuse tõttu saab mõni sõiduk kahjustatud või lõhutud on võimalik esitada kahjunõue kinnistu omaniku vastu. Seega, tehke enne lume tulekut teeäärred puhtaks.

Kontaktisik Sulev Kiviberg, tel 32 78 230

Sulev Kiviberg, keskkonnaspetsialist

Põhja-Eesti Regionaalhaigla verekeskus kutsub verd loovutama

Kolmapäeval, 2. novembril kell 10.00-13.00 oodatakse nii uusi kui ka püsidoonoreid verd loovutama Haljala Rahvamajas (Tallinna mnt 13, Haljala).

Haljala Vallavalitsus

Vallavalitsuse istungil 28.09.2011:

1. Väljastati ehitusluba Tõnu Lepnerile Põdruse külas, Pääsulinnu kinnistul paikneva abihoonne rekonstrueerimiseks kohvik-elamuks. **2.** Määrata kahele õpilasele toetus huvikooli kooliteenuse maksumuse hüvitamiseks 2011/2012 õppeaastal. **3.** Otsustati lugeda kaks jäätmevaldajat korraldatud jäätmeveoga mitteliitunuks. **4.** Nõustuti jäätmeloa väljastamisega OÜ-le Portlif Grupp ohtlike jäätmete kogumiseks ja veoks Haljala valla haldusterritooriumil. **5.** Kiideti heaks Hajaasustuse veoprogrammi projekti „Kaevupumba paigaldamine ja torustiku ehitamine Kivivälja kinnistul Tatruuse külas” aruanne. **6.** Kinnitati Haljala alevikus Uus põik 8 asuva munitsipaalomandisse taotletava katastriüksuse pindalaks 2246 m² ja sihtotstarbeks üldkasutatav maa. **7.** Määrati koha-aadressid Haljala alevikus asuvate veehoidlatele, Kavastu külas Heino Pernson'ile kuuluvate hoonetele ja rajatistele ning Pehka külas Reinhold Tomband'ile kuuluvatele hoonetele ja rajatistele. **8.** Väljastati Jüri Nigul'ile raieluba kahe saare langetamiseks Tallinna mnt 11 kinnistul. **9.** Eraldati vallaelarve reservfondist 445 eurot vallavalitsuse ametnike ja hallatavate asutuste juhtide tervisekontrolli läbiviimiseks (tööinspektori ettekirjutuse täitmine) ja kuni 200 eurot elukeskkonna turundusfoorumi korraldamise kulude osaliseks katmiseks. **10.** Teha volikogule ettepanek nõustuda Haljala valla omandis olevatele kinnistutele, Rakvere mnt 10 ja Rakvere mnt 12. Tähtajatu ja tasuta isikliku kasutusõiguse seadmiseks Eesti Energia Jaotusvõrk OÜ kasuks. **11.** Anti Leif Rahvusvahelise Meelelahutuse OÜ-le luba avaliku ürituse „Tširkuse tuur” korraldamiseks. **12.** Esitati ettepanek Haljala valla arengukava 2010-2020 muutmise eelnõu täiendamiseks.

Vallavalitsuse istungil 05.10.2011:

1. Määrati AS Haljala Sooju nõukogu liikmeteks alates 17.oktoobrist 2011 Aare Vabamägi, Janek Leevand, Peeter Orgmets, Jaan Meerits ja Marko Teiva. **2.** Määrati ühele õpilasele toetus huvikooli kooliteenuse maksumuse hüvitamiseks 2011/2012 õppeaastal. **3.** Muudeti tagasiulatuvalt, alates 01. septembrist 2011, Haljala Lasteaed Pesapuu töötajate koosseisu. **4.** Anti kirjalik nõusolek Alar Lahi'le abihoonne (saun) rajamiseks Haljala vallas Võle külas asuvale Tulbi kinnistule ja Alar Randoja'le abihoonne laiendamiseks Haljala alevikus asuvale Uus tn 7 kinnistule. **5.** Anti kasutusluba OÜ Eleks Telefon omandis olevale Haljala vallas Idavere külas Töökoja kinnistul asuvale puurkaevule ja Aire Lepa omandis olevale Essu külas Lepa kinnistul asuvale puurkaevule. **6.** Otsustati lugeda jäätmevaldaja korraldatud jäätmeveoga mitteliitunuks. **7.** Võeti Haljala valla 2011. aasta eelarvesse sihtotstarbeliselt laekunud summad: Eesti Kultuurkapitalilt 105 eurot Haljala

Sõlmiti heade kavatsuste kokkulepe

26. septembril 2011 allkirjastasid Kundas Haljala valla ja Kunda linna esindajad heade kavatsuste kokkuleppe.

Kokkuleppe eesmärgiks on tagada konkurentsi-võimelise gümnaasiumihariduse omandamise võimalus ka tulevikus mõlemas omavalitsuses, ühise õppekava väljatöötamine ning piirkondliku koolivõrgu kujundamine. Ettepaneku kokkuleppe sõlmimiseks kiitsid eelnevalt heaks Haljala vallavolikogu ja Kunda linnavolikogu ning andsid Haljala vallavalitsusele ja Kunda linnavalitsusele volitused alustada koostööd.

Heade kavatsuste kokkulepet allkirjastamas.

Rahvamaja nelja valla taidlejate hooaja alguspeo korraldamiseks ja 150 eurot Haljala Gümnaasiumi poolt korraldatud Püha Mauritiuse päeva korraldamiseks seotud kulude katmiseks; Haridus- ja Teadusministeeriumilt 1 907 eurot Haljala Lasteaia maakonna kõnehäiretega lastele tasandusrühma ava-misega seotud kulude katmiseks; Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooniametilt 146,73 eurot Haljala Gümnaasiumi õpilastele juurviljade ja puuviljade pakku-misega seotud kulude katmiseks. **8.** Tehti volikogule ettepanek koormata Essu külas Kurvakodu detail-planeeringu alal moodustatud krundid hoonestusõigusega avaliku enampakkumise korras ja esitada vastati eelnõu. **9.** Pikendati Haljala Vallavalitsuse ja MTÜ Varangu Külaselts vahel sõlmitud külaseltsi hoone tasuta kasutamise ja avaliku kasutuse lepingut.

Vallavalitsuse istungil 13.10.2011:

1. Arutati Võsu mnt 4 kinnistu otsustuskorras hoonestusõigusega koormamise võimalust EELK Haljala Püha Mauritiuse koguduse kasuks. **2.** Võeti teadmiseks informatsioon Õpetaja autähise rajamise menetluse käigust. **3.** Kinnitati Haljala Lasteaed Pesapuu kõnepuude ja -häiretega laste tasandusrühma õppekoha tegevuskulu maksumuseks ühe lapse kohta kuus 255 eurot. **4.** Määrati kahele õpilasele toetus huvikooli kooliteenuse maksumuse hüvitamiseks 2011/2012 õppeaastal. **5.** Rahuldati osaliselt Karel Mäe, Saima Sepa, Anne Tomeli, Endla Kouleni ja Zinaida Stepanova 2011 aasta Hajaasustuse veoprogrammi täiendava taotlusvooru rahastamisaotlused, puurkaevude rajamise ja riigilõivude tasumise osas. **6.** Eraldati 2011 aasta vallaelarve reservfondist 1347,75 eurot 2011 aasta Hajaasustuse veoprogrammi täiendava taotlusvooru taotluste osaliseks finantseerimiseks. **7.** Tehti volikogule ettepanek sõlmida Sotsiaalministeeriumiga vara tasuta kasutamise leping kahe elektriauto Mitsubishi i-MiEV kasutusse võtmiseks ja esitati vastav eelnõu. **8.** Moodustati Haljala valla poolne hariduse töörühm läbirääkimiste pidamiseks ning dokumentatsiooni ettevalmistamiseks Haljala, Kunda, Vihula ja Rakvere piirkondliku koolivõrgu ja teeninduspiirkonna kujundamiseks ning Haljala Gümnaasiumi ja Kunda Ühisgümnaasiumi baasil Ühisgümnaasiumi asutamiseks järgmises koosseisus:

Leo Aadel, vallavanem;

Krista Hütsi, kultuuri- ja hariduskomisjoni esimees;

Inge Laiv, Haljala Gümnaasiumi direktor;

Tiia Saar, Haljala Gümnaasiumi õppealajuhataja.

9. Eraldati 2011 aasta vallaelarve reservfondist 100,00 eurot Rando Riksi ja Uku Kamsi Saaremaa kolme päeva jooksul, 14.-16.oktoober 2011, osalemise kulude osaliseks katmiseks. **10.** Otsustati töötada 2012 aastaks välja spordi rahastamise alused.

Haljala Vallavolikogu

Haljala Vallavolikogu istungil 18. oktoobril 2011.a.:

Istungil osalesid: Siiri Heinpõld, Kalju Kivistik, Krista Hütsi, Olev Lipp, Jaan Meerits, Jaan Nurk, Margus Punane, Esta Pilv, Liisa Saamot, Martti Samolberg, Toomas Säask, ja Viivo Võlu.

Istungilt puudusid: Riina Tamberg, Risto Rätsep ja Tiit Toming.

Otsustati:

1. Nõustuda Haljala valla omandis oleva Eakate kodu kinnistut koormava hoonestusõiguse võõrandamisega Osäühingule HansaClub.

2. Muuta Haljala valla arengukava 2010-2020 ja kehtestada arengukava koos tehtud muudatustega uues redaktsioonis.

3. Seada isiklik kasutusõigus tähtajatult ja tasuta Eesti Energia Jaotusvõrk OÜ kasuks Haljala valla omandis olevatele kinnisasjadele, aadressil Rakvere mnt 10 ja Rakvere mnt 12.

4. Koormata Haljala valla munitsipaalomandis olevad krundid Essu külas Pargi tänaval hoonestusõigusega avaliku enampakkumise korras.

5. Lähendada vallavanem Leo Aadel ajavahemikul 19.-20. oktoober Poola Vabariiki osalema EMOLI esindajana Euroopa Valdade Kongressil.

**HELBE JA HUKO
LEHTMETS 50**

Mida veel tahta?

Üht onni ja paati ja luikesi lahel
ja seda et kiisu ei oleks te vahel
seda et argipäevas hallis,
jääks kestma kõik mis hea ja
kallis.

Õnnitlevad lapsed, lapselapsed
ja lapselapselapsed.

Eakate reisist Lätti

10-11. augustil toimus Haljala valla eakate reis Lätti, millest õnnestus ka minul osa võtta.

Ärasõit oli 6.30 hommikul Haljala vana side eest. Sõitsime läbi Rakvere Tartu, kus ühines meiega giid, kes juhatas vägesid kuni esimese päeva õhtuni. Kuna uue liikluseeskirja järgi on bussidel sõidumeerikud, siis vajab bussijuht juba Tartus puhkust ja nii oli meil linnaga tutvumiseks 45minutiline paus.

Edasi sõideti Valgasse, kus toimus piiri ületus. Valka teede ehituse tõttu oli seal liiklemine suht keeruline ja aega läks natukene kauem, kui oleks muidu läinud. Giid näitas meile Valka linna elamuid ja õpetas meile mõned lätikeeled sõnad ja väljendidki selgeks. Valka linnast väljudes, peatasid meid Läti piirivalvurid, kes tulid bussi ja kontrollisid meie isikutõendavaid dokumente. Kõik oli korras, kedagi bussist välja ei kutsutud.

Esimene koht, mida me Lätis külastasime oli Cesis, mis on ka Rakvere sõpruslinn. Seal asus üks vana ordulinnus, mille kahte torni sai ronida ja nautida vaadet loodusele. Keset linna oli ka Cesise (teise nimega Võnnu) võidusammas, mille peal on kirjutatud nii läti kui ka eesti keeles. Unustamatu mulje jättis kaunis park, kus ujus tiigis musta luige paar oma pojakestega.

Kui me hakkasime sõitma Sigulda-Turaida poole, hakkas väljas sadama. Kuid see meid ei takistanud ja me läksime vaatama Turaidas asuvat kindlust. Parklas, kus buss peatus oli ka väike laot, kus müüdi ehteid, jalutuskeppe, kruuse jne. Giidi selgituste saatel külastasime liivakoobast ja saime teada Turaida Roosi legendi saamisloo.

Päev läheneb lõpule ja tuli alustada sõitu Riia poole. Giid oli tellitud ainult esimeseks päevaks siis tegi ta Riiga jõudes meile väikese linnatutvustuse. Turaidast sõitsime edasi Riia Autoostasse ehk bussijaama, kus läks maha meie giid. Sealt edasi sõitsime Jurnieksi hotelli, kus me sel õösel ööbisime.

Järgmisel päeval oli meil Riia lähedal asuvasse vabaõhumuuseumi külastus. See oli palju suurem kui Rocca al mare vabaõhumuuseum.

Peale vabaõhu-muuseumi kogunesid kõik bussi ja sõit kodupoole võis alata. Enne tegime veel peatuse mere ääres, kus sai jalad vette panna. Vesi oli külm ja lained olid suht suured. Et sendid ära kulutada tegime veel peatuse ka Statioilis.

Lõpuks algas kodu sõit, peatus oli alles Pärnus. Pärnu peatus oli ka viimane peatus, mille oma reisi jooksul tegime. Edasi oli otse sõit koju. Koju jõudsimme umbes kell pool seitse.

Kairi Martinson

**Haljala apteek on 9-18.
november avatud järgmiselt:**

9. nov (kolmapäev) Apteek suletud
10. nov (neljapäev) 9.00-17.00
11. nov (reede) 9.00-15.00
14. nov (esmaspäev) Apteek suletud
15. nov (teisipäev) 9.00-17.00
16. nov (kolmapäev) Apteek suletud
17. nov (neljapäev) 9.00-17.00
18. nov (reede) 9.00-15.00

Vabandame!**Varangu Seltsimajas võimalik kasutada
ruume üritusteks. Kontakt: 56497443****Haljala Valla Sõnumid**

Haljala valla leht ilmub kord kuus. Tiraaz 1200

Küljendus: Imbi Leevand

Toimetust jätab endale õiguse kaastõid lühendada.

Lehe tekstid avaldatakse portaalis eestielu.ee, kui autor ei ole märkinud teisiti.

Kaastõid ootame aadressil leht@haljala.ee või posti teel: Haljala Gümnaasium, Rakvere mnt 10, 45310**Riigilõivud peavad vastama
menetlus kuludele**

Riigilõivude konkreetsete suurused ei ole kehtestatud mitte kulupõhiselt, vaid tunnetuslikult. On enam kui selge, et siinkohal oli tegemist kellegi arvamusega. Kindlasti mõjutas riigilõivude pöörast tõstmist majandussurutis. Kusagilt pidi kokku hoidma ja kusagile pidi juurde panema, et Eesti Riigi eelarve tasakaalu viia. Küll aga tulnuks riigilõivude tõstmisel lähtuda arukast analüüsist, mitte totaalset lahmimisest. Tollane Justiitsminister Rein Lang on väitnud, et riigilõivude tõstmine aitab ära hoida mõtetuid hagide esitamist ja kohtute koormamist. Olen seisukohal, et selline väide ei ole asjakohane, pigem vastuoluline. Seadusest tulenevalt on igal inimesel oma õiguste kaitseks pöörduda kohtusse.

Riigikohtu ja Õiguskantsleri poolt noomituna on poliitikud plaaninud riigilõivude alandamist. Piinlik on, et sellest arusaamine on võtnud nii palju aastaid ning paljude inimeste jaoks on jäänudki õigus kättesaamatuks.

Mis asi on riigilõiv? Riigilõivuseaduse § 2 sätestab, et riigilõiv on summa, mis tasutakse lõivustatud toimingute eest. Tegemist ei ole mitte millegi muuga, kui tasuga vastava kohtu poolse teenuse osutamise eest. Asjaolu, et tegemist on avaliku teenusega ning kohtupidamine on sõltumatu ei muuda see riigilõivu olemust. Isik maksab ikkagi selle eest, et kohus menetleks konkreetset kohtusse esitatud hagi.

Riigilõivuseaduse § 4 lg 1 reguleerib konkreetset, et riigilõivumäär kehtestatakse lähtudes toimingute tegemisega kaasnevatest kuludest. RLS § 5 sätestab, et riigilõivu tasujaks on isik, kelle huvides või kelle suhtes toiming tehakse.

Seaduse kohaselt on küsimus ühene st. - igaüks peaks maksma riigilõivu täpselt nii palju, kui palju kulub tema hagi või muu avalduse menetlemiseks. On enam, kui selge, et praegused riigilõivud ei ole seotud konkreetsete kuludega.

Teadaolevalt küsitakse väiksema haginõude puhul vähem riigilõivu ning suurema nõude puhul rohkem. Tegelikuses ei pea ning enamasti ei olegi summa suurusel nõude menetlemise kuludega suurt midagi vahet. Ehk, näiteks ei ole mingit vahet, kas kohus menetleb, 50 500, 50 EUR laenu nõuet või 500, 300, 30 EUR laenu nõuet. Kindlasti ei ole viimasel juhul menetlus 4 korda pikem ja keerulisem, selle ühe nulli lisamise tõttu.

Ringkonnakohtusse pöördumisel on riigilõiv sama suur, kui esimeses kohtu astmes. Samas on üsna ilmne, et kulud esimeses kohtu astmes, kus asja menetletakse algusest, kogutakse ja hinnatakse kõiki tõendeid ja seisukohti ja toimub kordi rohkem istungeid, kui ringkonnakohtus; on

Kultuurikalender**HALJALA RAHVAMAJA**

11.11 kell 20.00 Mardipäeva simman. Tantsuks mängib Rein Laaneorg ja ansambel President. Õhtut sisustab õhtujuht Margo Hussar. Laudade broneerimine tel.3250444. Pilet 5.- eurot.

12.11 kell 11.00 Perepäev. Teadmiste ralli, koogilaat.

24.11 kell Kirjandusklubi raamatukogus. Kohtumine Rein Sikuga

26.11 kell 19.00 Komöödiateatri külalisetendus "Palun lahkuge lavalt" Mängivad Elle Kull, Endrik Kerge, Kadri Adamson, Tarvo Krall, Pille Pürg, Heino Seljamaa, Diana Klas ja Rednar Annus, lavastas Endrik Kerge.

26.11 kell 10.00 Haljala kultuuriselts korraldab "Loovkoolituse õpituba". Jõulukungituste valmistamine + meisterdamistuba lastele.

27.11 kell 16.00 Advendiküünla süütamine Haljala kirikus

27.11 kell 17.00 Advendikontsert rahvamajas. Esineb Kalevi kammerkoor.

Teade maamaksust

Haljala Vallavalitsus tuletab maaomanikele ja maa-kasutajatele meelde, et maamaksu tasumise tähtajad olid 31. märts ja 01. oktoober.

Maksu- ja Tolliameti poolt Haljala Vallavalitsusele laekunud infost selgub, et paljud maakasutajad on kahjuks unustanud oma maamaksu osaliselt või täielikult tasumata ja jookseb viivis tasumata summalt.

Infot saab vallast tööpäevadel telefonil 32 78 233 või 53364212 või e-kirjaga marju.kirsipu@haljala.ee.

Maamaksukohustus tekib jooksva aasta 1. jaanuaril ja maksuteade väljastatakse isikule, kes 1. jaanuari seisuga on kinnistusraamatu andmete kohaselt kinnisasja omanik, hoonestaja või kasutusvaldaja. Kui Te olete võõrandanud oma kinnisasja jooksva aastal, siis maamaksukohustus on jooksva aasta eest Teil.

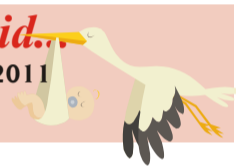
Kui Te olete lähiajal pärinud kinnistu ja pärandajal on olnud maksuvõlg, siis olete pärinud ka võla ja see kuulub samuti tasumisele.

reaalsed menetlus kulud oluliselt suuremad või siis ringkonnakohtus väiksemad. Erandina võib riigilõivumäär kehtestada kulupõhimõttest erinevalt lähtuvalt toimingute eesmärgist, sellest saadavast hüvest ja kaalukast avalikust huvist, eelkõige sotsiaal- ja majanduspoliitilisest kaalutlusest lähtuvalt (RLS § 4 lg 2). Küll aga seadus ei täpsusta, millise erandina. Arvestades erandi eesmärki, võiks riik otsustada, et teatud avalike teenuste eesmärgid, kas hüved või huvid on sellised, mille puhul tuleks riigilõivu vähendada. Sel juhul peaks Riik ise kandma osa teenuse kuludest, mitte vastupidiselt.

Loomulikult esineb olukordi, kus isikud esitavad asjatuid hagsid, nende vältimiseks aga peaks olema teised vahendid. Näiteks, sel juhul tuleks eelnevalt pöörduda kvalifitseeritud juristi poole õigusliku hinnangu saamiseks, kes peaks ütlema kas hagi nõudega tasub kohtusse pöörduda või mitte. Või, kui hagiavaldus tõepoolest mingil põhjusel jõuab kohtusse on kohtul õigus jätta perspektiivitu hagi menetlusse võtmata.

Kokkuvõtteks peaks riigilõivude suuruse kehtestamise printsiibid olema elementaarsed. Iga konkreetne riigilõiv peaks vastama hagi menetlemise kuludele. Erandina peaks riik kehtestama madalamad riigilõivud asjades, kus toimingute eesmärgi või huvi tõttu ei tohiks isikutelt kõiki kulusid küsida nt. elatise nõuetes vms. Mõistlik oleks küsida kohtusse pöördumisel võimalike kulude katteks deposiiti ning fikseerida täpne riigilõivu suurus peale asja arutamist. Oleks loogiline ja õige, kui riigilõivud kohtuasjadelt lähtuksid konkreetsest kulupõhisusest ja isikud tunneksid, et nad ka realselt saavad oma raha eest riigilt vastavaid õigusteenuseid. Praegu me aga maksame lihtsalt kauge seadusega määratud põhjendamatut rahalist koormist lootuses, et riik osutab meile head teenust.

Jaan Nurk, magister iuris, OÜ ÕB TÕDE Jaan Nurk

**Õnnitleme vanemaid...
Devon-Markkus Tänavots 22.09.2011****... ja sünnipäevalapsi!**

97	Aino Loo	6. november	Pehka
94	Leida Valgepea	16. november	Vanamõisa
91	Selma Remmik	10. november	Pehka
89	Hilja Eesmäe	16. november	Varangu
86	Helga-Helen Romet	14. november	Vanamõisa
83	Akte Mäekivi	24. november	Haljala
82	Elvi Floren	2. november	Aaspere
82	Guriy Morozov	28. november	Kisuvvere
75	Silvi Bachblum	10. november	Sauste
70	Jaan Pinna	20. november	Haljala
70	Renate Karhu	5. november	Sauste
65	Viivi Reineberg	20. november	Aaspere
65	Vilma Sallaste	25. november	Põdruse
60	Kaupo Pärnamägi	13. november	Essu
60	Maie Antonis	16. november	Idavere
60	Sirje Jaanru	4. november	Haljala
55	Viivi Tasa	12. november	Haljala
55	Vaele Sepp	13. november	Aaspere
55	Endla Kusmits	25. november	Haljala
55	Virve Kaldma	24. november	Tatruse
50	Väino Toomejõe	25. november	Aaspere
50	Riina Kongi	27. november	Essu
50	Vahur Põdra	13. november	Aaspere
50	Aleksander Kebrin	22. november	Põdruse
50	Ulvi Taklai	24. november	Haljala

Meie
hulgast
on lahkunud ...

Leonid Šmutov
12.08.1927 – 25.09.2011
Mati Voorand
18.03.1950- 03.10.2011
Eleonora Purre
10.11.1931- 09.10.2011
Uno Piider
04.05.1952- 18.10.2011